

Ministerstwo Infrastruktury

Departament Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej

Znak pisma: DGWiŻŚ-7.703.59.2023

Warszawa, 18 sierpnia 2023

Pan
Piotr Mierzejewski
Dyrektor Zespołu
Prawa Administracyjnego i Gospodarczego
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Dyrektorze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 26.06.2023 r. znak: V.7204.36.2023.ŁK, przekazane do tut. urzędu przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska w sprawie stanowienia przez rady gmin górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za opróżnianie zbiorników bezodpływowych, przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie należy podkreślić, iż zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) sprawy obejmujące m.in. wodociągi i zaopatrzenie w wodę, kanalizację, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych należą do zadań własnych gminy. Ponadto, stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz. U. z 2023 r. poz. 537) zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy. Zadania gmin o charakterze organizacyjno-kontrolnym w zakresie ścieków gromadzonych przejściowo w zbiornikach bezodpływowych oraz osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków określone zostały w ustawie z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469) dalej jako „ucpg”.

Jak słusznie zauważono, rada gminy na podstawie aktu prawa miejscowego może stosować zróżnicowane stawki opłat za odbiór nieczystości ciekłych, w tym ustalać górne stawki opłat w zależności od ich właściwości (art. 6 ust. 2 ucpg). Dodatkowo, rada gminy, w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, który jest aktem prawa miejscowego, określa częstotliwość i sposób pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego (art. 4 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ucpg).

Jednakże, w ocenie Departamentu, zarówno górne stawki opłat za odbiór nieczystości ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków jak również częstotliwość pozbywania się nieczystości ciekłych przez właścicieli nieruchomości rada gmina powinna ustalać racjonalnie, biorąc pod uwagę m.in. lokalne uwarunkowania, do których zaliczyć można m.in. liczbę mieszkańców korzystających z danego systemu, charakter nieruchomości (pobyt stały lub czasowy, np. działki rekreacyjne), zastosowane technologie oczyszczania ścieków i związane z nimi zalecenia producentów (w przypadku opróżniania osadników w przydomowych oczyszczalniach ścieków), możliwości finansowe mieszkańców ale również m.in. koszty związane z odbiorem oraz dalszym zagospodarowaniem nieczystości ciekłych.

Odpowiadając na pytania zawarte w piśmie Pana Dyrektora, uprzejmie informuję, że dotychczas do Ministerstwa Infrastruktury nie docierały sygnały o zawiązaniu przed rady gmin górnych stawek za odbiór nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych. W związku z tym resort nie rozważał szerszego uregulowania przedmiotowej kwestii w ustawie *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*.

Należy zauważyć, że w dniu 9 sierpnia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw. Pakiet zmian legislacyjnych przygotowanych przez resort gospodarki wodnej zawiera rozwiązania, stanowiące wzmocnienie obowiązujących instrumentów prawnych celem spełnienia przez Polskę w pełni wymagań dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (tzw. dyrektywy ściekowej), m.in. poprzez określenie na poziomie ustawowym warunków, jakie musi spełniać aglomeracja, aby była zgodna z wymaganiami ww. dyrektywy.

Celem ww. zmian jest również wzmocnienie istniejących narzędzi prawnych dla jednostek samorządu terytorialnego i ich wsparcie w zakresie realizacji zadań związanych z prawidłowym funkcjonowaniem systemu gospodarowania ściekami na terenie gmin, tj. nadzorowania i kontrolowania odprowadzania ścieków pochodzących z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, tj. zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Wzmocnienie narzędzi prawnych dla gminy zostało zrealizowane m.in. poprzez wprowadzenie przepisów karnych za utrudnianie lub udaremnianie przeprowadzenia kontroli u właściciela nieruchomości wyposażonej w zbiornik bezodpływowy lub przydomową oczyszczalnię ścieków, obejmującej m.in. kontrolę dowodów uiszczenia opłat za usługi w zakresie pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości m.in. nieczystości ciekłych.

Ponadto, ww. zmiana ustawy wprowadziła przepisy poprawiające skuteczność sprawowanego przez gminy nadzoru nad funkcjonowaniem systemu odbioru nieczystości ciekłych pochodzących ze zbiorników bezodpływowych i osadów ściekowych z instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków poprzez rozszerzenie zakresu sprawozdania od

podmiotów je odbierających o informację dotyczącą pochodzenia nieczystości ciekłych, w tym z instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków.

Wymaga przy tym podkreślenia, że zmiany wprowadzone ww. ustawą generalnie nie nakłada na gminy i właścicieli nieruchomości nowych obowiązków, a stanowią w głównej mierze wzmocnienie i doprecyzowanie funkcjonującego już systemu gospodarowania ściekami.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Małgorzata Bogucka-Szymalska

Zastępca Dyrektora

Departament Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej